

"Danfæren"

Uafhængig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika.

UDGIVET AF DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

"Danfæren" udkommer hver Fredag og Søndag. Pris pr. Aargang. De forenede Stater \$1.50. Ubladet \$2.00. Bladet udsales i Fortifik.

Bestilling, Betaling, Adresforandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Redaktør: A. M. Andersen. Alle "Indrag" til "Danfæren" i Indhold: Afhandlinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, behøves adresseret: A. M. Andersen, Blair, Nebr.

Entered at Blair Postoffice as second class matter.

Advertising Rates made known upon application.

I Tilfælde af Uregelmæssigheder ved Modtagelsen bedes man sige til det stedlige Postvæsen. Skulde det ikke hjælpe, bedes man henvende sig til "Danfæren"s Redaktør.

Naar Paasene henvender sig til Folk, der averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de faa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Prof. Dr. med. B. Johansen ved Københavns Universitet har fra Columbia Universitet i New York, et af de ældste af vort Lands Universiteter, modtaget Indbydelse til at holde Forelæsninger og Værelser over Arvelighedsfæser.

Professoren rejser antagelig i Slutningen af September til Amerika.

Kvindelige Præster. I Schweiz vil man rimeligvis snart faa kvindelige Præster. Efter hvad der berettes, har de kirselige Autoriteter, næsten enstemmig givet Tilladelse til, at der i Kanton Graubünden maa anstattes kvindelige Præster.

Der tilføjes, at de kirselige Forhold i denne Kanton er af en egen Art og ofte faa nedlaaende, at man af denne Ordning venter sig en Besættelse af det religiøse Liv.

Græsmærna, Vesteasien, meldes, at "kristne" Præstene har myrdet en ung tyrkisk Pige der. Enkeltfæderne ved Mordet skal være gruopvækkende og har vakt stor Ophidselse. Man besyngter en kristenlig Bedrøvelse. Det har særlig søgt Kirkenes Gærme, at Biskoppen af Smyrna, uden Protest har fundet sig i, at der sidste St. Georgsdag i Kirken fandt en Demonstration Sted til Gavn for Kong Georg af Grækenland.

I et Hjørdebrev, som Baven den 21. Maj udsendte til de katolske Biskopper Berden over, udtaler han sin dybe Beklagelse af den fiendtlige Opdræden, der i Portugal udføres mod Kirken. Han erindrer om, at den provisoriske Regering umiddelbart efter Republikkens Proklamation foretog en Række Forholdsregler af grov antikristelig Natur, saaledes voldelig Undertrykkelse af alle religiøse Ordener, hvis Medlemmer blev drevet ud af Landet paa den raueste Maade. Endvidere minder Baven om Forbudet mod Religionsundervisning i offentlige Skoler, Indførelsen af Skilsmisse og den vilkaarlige Afstættelse af Biskopperne i Porto og Beja.

Fra det 15. Marts

for den forenede danske evangelisk-lutheriske Kirke i Amerika.

(Sluttet.)

Som Medlemmer af Direktionen for Dan. Luth. Publ. Housje genvalgtes Pst. A. C. Weismann og Del. P. Clausen, og Mr. Due Andersen, Blair, valgtes til at fylde Plakenerne efter Markus Beck. — Alderdomshjemskomiteen besluttedes fortsat.

Til Revisorer valgtes Præsterne S. L. Jensen og S. M. Hansen.

Til Redaktør for "D. L. Abl." genvalgtes Pst. J. Pedersen, til Medredaktør Pst. D. A. Olsen.

Pst. L. Jensen genvalgtes til Redaktør for "Børnebladet."

Mødet sluttedes paa sædvanlig Vis.

Torsdag Aften.

Der holdtes Forretnings-session i Teltet. Mødet aabnedes med Salmen Nr. 614: "Vor Herre han er en Konge stor" og Bøn af Pst. P. L. C. Hansen.

I Genhold til, hvad der tidligere er meddelt, bemundigedes Samfundets "Board of Trustees" til at modtage Ejendommen i Salt Lake City, naar Udvalget derhjemme er færdig til at overdrage den. Fra samme Tid overtager Den forenede danske Kirke Ledelsen af Missionen.

Mærsmødet udtalte sin Glæde over Arbejdet mod Mormonismen derhjemme og over Pst. Thorsens Besøg her i Amerika.

Mærsmødet henstiller til Kredsforskerne at faa mere Syntem i Arbejdet for Sedningemissionen og prøve at faa afholdt et Sedningemissionsmøde aarligt i hvert Præstefald.

Mærsmødet udtalte sin Paaskønnelse af og Glæde over Miss Kjerfens Nielsen's trofaste og betydningsfulde Arbejde i Immigrantmissionen og opfordrede hende til at fortsætte det i Tro til Herren.

Komite Nr. 4 henstillede paa Grundlag af Rapporterne fra Fredag, at "Børnebladet" fremdeles udgives udelukkende i det danske Sprog. Denne Genstilling tilfremte Mærsmødet; men der søjedes til, at Galdebelen af dette Blad i Fremtiden skal trykkes med latinske Bøger.

Børnebladet "Childrens Companion", udgivet af Den for. norske Kirke, anbefales dem i vort Samfund, som maatte ønske et engelsk Børneblad.

Sessionen sluttede med Bøn af Ordvireren og Sangen "Kloften laar."

Fredag Formiddag.

Pst. Joh. Markusen ledede Morgenandagten. Han oplæste et Afstykke af Joh. 3. Kap. og dvalde en Tid ved Betragtning af Ordene "Hvo, som tror paa Sønnen, har et evigt Liv". Salmerne: "Det er faa hørt, det ene Punkt (405) og: "Den Tro, som Jesus saaner" (436) blev sunget.

Efter Indstilling af Kom. Nr. 3 udtalte Mærsmødet sin Glæde over, at det lykkedes at samle de 500 nye Abonnenter paa "Danfæren", saa Prisforhøjelsen blev undgaaet og opfordrede til at faa andre 500 nye Abonnenter dette Aar. (I Parentes kan meddeles, at et betydeligt Antal gamle Solddere, der stod til Rest med Betaling for Bladet, var bleven slettet af Listen. Men vi haaber, vi ikke behøver at ubillerte nogen i Aar, saa helse Tilgangen kan blive Norgesgælle af Soldderantallet.)

Mødet besluttede at henstille til Kvindeforeningerne i Samfundet lærlig at tage sig af "D. J. Kirkeblad"s Udbredelse, ligesom det udtalte sin Glæde over "Børnebladet"s Fremgang.

Det blev foreslaaet og paa et senere Tidspunkt besluttet at specifieret Overtagelse over Indtægt og Udgift, Bønsforholdene o. l. i Publ. Housje skal herefter forelægges hvert Mærsmøde.

Uagtet der ikke skulde være Ordination under Mærsmødet, valgtes der Ordinationskomite. Den kom til at bestaa af Præsterne: S. Nielsen, J. J. Kildsig, N. Damfkor og J. C. Pedersen, og Delegerterne: N. J. Nielsen, Plainview, S. Lindquist, Red Cloud og Rasmus Nielsen, Reenah.

Mødet udtalte sin Glæde over, at der var indkommet tilfredsstillende til Rassen, hvoraf Præsterne stiftes.

Ligesaa udtalte Mødet sin Glæde over den stigende Interesse blandt de unge for Missionen i Japan.

Et Forslag, som gik ud paa at henstille til Ungdomsudvalget at arbejde hen til at faa dannet Ungdomsforbund i alle Samfundets Kredse ligesom i Atlantik-Kredsen vakte en Del Diskussion, men blev endelig vedtaget.

Fredag Eftermiddag.

Salmen Nr. 667: "Kraften fra det Høje" og Bøn ved Pst. P. M. Peterfen til Aabning.

bejdet og besluttet at henstille at faa afholdt et eller to større Ungdomsmøder aarligt i hver Kreds.

Angaaende Børnehjemmene besluttedes lærlig, at der i indværende Aar skal opføres en Bygning ved Gjemmet i Waupaca, saa Lovens og Vindighedernes Krav til Gjemmet bliver imødekommet. Ogsaa ved Gjemmet i Elk Horn skulde der bygges. For at disse Byggebeslutninger skulde kunne realiseres, bemundigedes Børnehjemstyrelsen til at foretage en Indsamling i dette Gjemmed.

For Børn, der er over 14 Aar, skal der ikke betales, hvis de er i Stand til at forjente deres Ophold. Svad de fortjener og opvarer, anvendes efter Bestyrernes Bestemmelse.

Rådslaget fra Menigheden i Reenah om at holde Samfundsmøde blot hvert tredje Aar toges op til Forhandling og nedstemtes. Der blev intet andet gjort ved dette Spørgsmaal, saa Samfundet foreløbig bliver ved det gamle i saa henseende.

Stolens Direktion i Forbindelse med Kirkerådet paalagdes at faa Afledningsstyret ved Dana College sat i forloerlig Stand for Skolens Aabning til Efteraaret.

Ved denne Sessions Begyndelse gaves der Pst. N. C. Nielsen af "Den danske Kirke" Beslighed til at udtale sig, og det besluttedes at sende Silfen med ham til nævnte Samfundets Mærsmøde, som han straks skulde rejse til.

Angaaende vore Samfundsskolels Redelse besluttedes, at Skoledirektionen skal faa i samme Forhold til Luther College som til Dana College og Trinitatis Seminarium, og at der for Skolerne skal forelægges Mærsmødet Budget eller Overflag over hver Skoles Udgifter og mulige Underflud.

Stoledirektionen i Forbindelse med Fakultetet for hver Skole bestemmer Kontingenten i hvert Departement.

Det blev besluttet at forandre Navnet "Lærerskolekassen" til "Stolekassen".

Lige med Sessions Slutning besluttedes at sende Pst. Matthiesen, "Ar. Tegl."s Redaktør, en Silfen med 1. Pr. 2, 19: "Thi dette finder Indet hos Gud, derlom nogen" osv. og Kom. 8, 31: "Er Gud for os, hvo kan da være imod os."

Mødet sluttede paa sædvanlig Vis.

Fredag Aften.

Efter at Mødet var aabnet, fremlagdes der fra Lægelegationen, der havde holdt et lærligt Møde i Jritiden, en Begaring om, for Mærsmødet sluttedes at faa nøjagtig Rede paa, hvad Gæld Samfundet har, og hvorfra den hidrører. Der taltes en Del derom, og Mødet besluttede at henstille til Rassereren at imødekomme Lægelegationens Ænske, saa vidt det kunde lade sig gøre i den korte Tid, der stod til hans Raadighed.

Det blev besluttet at forhøje Prof. Lund's Løn til \$1000 om Aaret.

Mødet sluttet paa sædvanlig Vis.

Lørdag Formiddag.

Morgenandagt ledes af Pst. J. S. E. Han oplæste Joh. 6, 44: "Jngen kan komme til mig, uden Jaderen, som mig udfendte, drager ham" osv., og knyttede en fort Betragtning dertil. Salmerne: "Her kommer, Jesus, dine imaa" (162) og: "I Jesus søger jeg min Fred" (800) blev sunget.

Der var ved denne Sessions Begyndelse 56 Præster og 69 Delegerter til Stede.

Samfundets Rasserer var færdig til at give Oplysninger angaaende Samfundets Gæld. Alt i alt var den \$24,561.91. For ørligt vil vi angaaende denne Sag henvise til Rassererbetningen, som snart vil udkomme. Dog skal vi lige nævne, at alt, hvad der er indkommet til Jubilæumsfond, er i Besold.

Formanden meddelte en Del Oplysninger angaaende dette Fond. Der er indkommet og tegnet godt og vel \$20,000. — Det besluttedes at opfordre Formanden til at fortsætte med at indsamle til Fondet indtil 1. Oktober, og for at sætte ham i Stand til at følge Opfordringen bevilgedes der ham \$150 til at hol-

de en Sjælver for, mens han rejser. Det besluttedes at forhøje "Danfæren"s Redaktørs Løn til \$1000 om Aaret.

Søndagskolekomiteen rapporterede ved Pst. L. Pedersen i Pst. Laurfens Sted, som var forhindret i at være til Stede. Rapporten overgaves til Kom. Nr. 5.

Efter Forslag af Kom. Nr. 2 blev det besluttet at bevilge \$200 til hver af de to private Højskoler, Elk Horn og Worlton, for det kommende Skoleaar.

Der besluttedes, at der snarest muligt skal udfendes trykte Lister over Samfundets Indtægter og Udgifter til alle Menigheds-Sekretærene.

Samfundskassererens Løn forhøjedes til \$200 om Aaret, og der bevilgedes ham \$25 for den Tid, han har arbejdet med Regnskaberne. Mødet havedes og sluttedes med Bøn af Formanden og Aflyngelsen af 803, 3: "Aerlighed fra Gud."

Lørdag Eftermiddag.

Rådnet med Salmen Nr. 813: "Skal fri og jreft vi hjit" og Bøn af Pst. N. Damfkor. — 57 Præster og 69 Delegerter til Stede.

Der blev forhandlet om Missionen paa Australien paa Grundlag af en Indstilling fra Kom. Nr. 1. Ordvefelsen søjedes ikke Mangel paa Aarlighed til Sagen, men hvad skulde man gøre! Der blev lærlig gjort opmærksom paa, at skulde der begyndes, saa maatte der fortsættes, og der var al Sandhnlighed for, at det vilde blive en engelsk Virksomhed, saa man maatte gøre eet af to, enten for Alvor optage en engelsk lutherisk Mission paa Australien eller ogsaa helt overlade denne Mission til engelsktalende Lutheranere derovre. For Tiden saa Samfundet sig ikke i Stand til at optage denne Mission; der kaldes jo ogsaa fra Landsmand nærmere ved os.

Forlænderen for Dana College, Prof. C. K. Hansen, gav Oplysning om Galden, der hidrører fra Stolen. Formanden i Direktionen for Dan. Luth. Publ. Housje Pst. A. C. Weismann, gav Oplysning om Antallet af Abonnenter paa vore Blade, om Bønsforholdene i Huset samt om Forretningens Indtægt og Udgift.

Der forelaa to Indbydelse til næste Mærsmøde, fra Westbrook, Ne., og fra Trinitatis Wgh. ved Kenmare, N. Dak. Det blev først foreslaaet at tage imod Indbydelsen fra Westbrook; men efter at Pst. Kildsig havde talt et varmt Ord for Kenmare, blev det besluttet at tage imod Indbydelsen derfra.

Det blev besluttet at udgive Rasserbetning som sædvanlig. Fra Pst. A. S. Jensen og Rand. teol. Vedsted var der indlæst Silfener. De modtoges med Besligning. — Videre vedtoges en Takkeadresse til Menigheden her og Øyen.

Saa sluttedes Mødet med Aflyngelsen af Salmen 298: "D, stærke Kriste, Menighedens Herre", hvortil Formanden knyttede nogle Slutningsbemærkninger, Befendelse af Forlyngelsen og Troen, Fadervor, og staaende sang man 1. og 4. Vers af "Vor Gud han er faa fast en Borg" (251).

Dermed var Forretningsdelen af Mærsmødet til Ende.

RESOLUTIONS OF THANKS.

WHEREAS, The United Danish Ev. Lutheran Church in America, assembled at Blair, Nebr., June 7-12, 1911 in its annual convention, has met with the most cordial hospitality from the citizens of Blair, the local congregation and college.

Therefore be it resolved, that we the members of this convention express our heartfelt thanks to the congregation and its Pastor, Rev. L. H. Kjeller as well as the college-Professors and students for their courtesy, systematic arrangement, and for the hard labor which they have performed in order to supply the wants of the convention. We wish to make special mention of the efforts of the citizens of Blair to make our stay pleasant and comfortable.

Further be it resolved that

this resolution be printed in the local papers and in the minutes of this convention.

A. S. Nielsen, (Secretary)

Silfen fra Blair.

Nu er den sidste Gæst rejst, og Stolen er tom, og Blair har aflagt sin Fejdragt og igen iført sig sine Arbejdsklæder. De er borte de mange kære Menneker, dem, som vi var saa glade ved og stolte af at kunne hnde Blevkommen iblandt os. Det var et broget Liv, der udfoldede sig paa Dana i disse Dage; Folk fra mange forskellige Egne i Amerika havde givet Nøde; men midt i Mængden mærkede man kun eet Hjerte og een Mand. Naar Dr. Mead fra Blair udtalte sig saa roende om Mærsmødet, dets Deltagere og dets Formaal, da var det ikke somme Ord. Deltagerne bar Vidnesbyrd om Velstand, og deres levende Deltagelse i Mødet's Forretning saa vel som dets opbyggelige Side tilfendegav, at de er, hvad høert Menneker bør være. — maals bevidste. Vi er stolte af at kunne fortælle Amerikanerne, at vort danske Kirkefolk interesserer sig saa levende for Guds Riges Fremme, at de Gang paa Gang aabner deres Pung og Skanker af deres Midler til denne Sag. Dret, der blev lagt til Herrens Sag sidste Søndag, viser ogsaa, at Dr. Mead ikke tog Fejl, da han udtalte sin Overbevisning om, at denne Kirkeforsamling vilde gøre sin Del til at have det amerikanske Folk.

At vi alle sammen her i Blair havde fuldt op af anstrengende Arbejde, tvivler vist ingen om, som har prøvet at have større Møder; og at mange tænker, at vi var glade, da de rejste, er der vist heller ingen Tvivl om. Dette sidste er dog ikke overensstemmende med Virkeligheden. Nej, tværtimod! Vi glædede os ved Arbejdet og over at kunne samles med den Del af vort Folk, der elsker den samme Gud som vi, og til hvem vi føler os knyttet ved fælles Interesser og fælles Arbejde for Guds Riges Fremme. Det glædede os at hnde dem Blevkommen, som i fortore eller længere Tid har haft deres Hjem paa Dana College og Trinitatis Seminarium, og dem, der i Tillid til Skolen har betroet og betroer deres Børn til den. Ikke mindst glædede det os at mødes med dem, hos hvem vi kunde mærke, at deres Hjerte slog i Takt med Samfundets. Vi kan kun sige med de her boende Amerikanere: Tak, fordi I kom, som igen, og vi vil gøre for eder, hvad vi forjuaar!

I er nok bortrejst; men I er endnu til Stede i vore Tanker, og vi holder af at tænke paa eder. Derfor kan vi ikke undlade igennem "Danfæren" at sende eder en Silfen. Vi haaber, at I har været lige saa glade ved at komme her og være iblandt os, som vi ved at modtage eder, og vi haaber, at I har faaet gode Indtryk fra vor lille lille By og uforglemmelige Minder fra Samvaeret.

Farevel og lev vel, til vi mødes igen i Kenmare i Nord Dakota til næste Aar!

Alumni-Asfociation.

Sidste Mandag paa Jubilæumsfejrdagen, samlede de gamle Graduerter fra Dana College og Trinitatis Seminarium og organiserede sig til en Asfociation. Meningen var nærmest at knytte et ydre Baaud i Aarden, som de ønskede at danne omkring disse to Skoler, de havde faaet kar. Det maa jo anses for en selvagt Sag, at Præsterne vil altid huffe og omfatte deres Al i m a t e r, med Aarlighed. Men man havde faaet Sjænen op for, at alt for mange af de andre Graduerter i Aarens Løb tabtes baade for vore Skole- og Samfundinteresser.

For at raade Bod paa dette organiserede de sig saa. Der valgtes en Bestyrelse paa tre Medlemmer, som i Forbindelse med Professorerne P. S. Wg og C. K. Hansen paalagdes at udarbejde en Konstitution med Vilove, der skal træde i Kraft, saa snart den har faaet 40 Graduerter's Understrifter. Til Bestyrelse valgtes Pst. B. B. Bondo, Præsi-

dent, N. S. Debel, Vice-Præsident; og Akef J. Hansen, Sekretær og Kasserer.

Fra Jubilæumsfejsten.

(Fortsat fra Side 1.)

Den fra vore tidligere Mærsmøder bekendte Miss Levin sang her en Solo.

Stuttelig talte Pst. P. L. C. Hansen (i Stedet for Viceformanden, Pst. Søholm) om Samfundets Stilling til vore kristelige Skoler i Almindelighed og til Præstefolken i Særdeleshed.

Det stor Fortrin, vor Skole har for os fremfor alle andre Skoler, sagde han, er, at den er knyttet til vore Hjem, at den er i Samklang med vore Hjem. Vor Skole er det Sted, hvor vor folkelige Aro kan blive bevaret. Jeg mener ikke, at vore Børn, der er født herovre, skal blive danske, som vi er det. Nej, men de skal lære paa vore Skoler at takke for og glæde sig over det, som er os dørbart. Vi har som Folk en gammel Kultur og har haft en betydelig Indflydelse paa Verdens Udvikling. Mindede om den nord-amerikanske Advokat Arctander i Minneapolis. Da han blev omvendt og skulde til at begynde at bede, som Møderkmaalet og Bønerne, han havde lært som Barn, frem. En Amerikaner af tysk Afstamning besøgte sin Net til en Aro ved en Ven, han kunde fremfuge paa Thyf.

Den Skole, hvor vi i Dag holder Fejt, er en Skole, hvor de renefte og skønneste Idealer skal bevares. Og Jesus Kristus er det højeste og skønneste Ideal for vore unge. Sid den Dag maa komme, da de lukker ham ind i deres Hjerte.

Spvad der gælder den kristne Skole i Almindelighed, det gælder Præstefolken i Særdeleshed. At vi behøver Præstefolk, — det var jo Aariagen til at denne Skole, hvor vi i Dag holder Fejt, blev bygget for 25 Aar siden. Vi behøver at uddanne og dngtigge unge Mænd, der kan gaa ud med Edageliet baade til vort Folk og til Sedningerne, og her har det netop saa meget at betøde, at vore Præster kan blive uddannet paa vor egen Skole, saa de kan leve sig ind iblandt vort Folk.

Saa nok en Korfang.

Mandag Aften var der Afkeds-møde i Teltet. Der begyndtes med Salmen Nr. 3: "Alene Gud i Himmerig skal Lov og Pris tilhøre".

Saa talte Pst. A. S. Nielsen over Ordene: "Hsten er stor, men Arbejderne ere faa" (Matth. 9, 37) og: "Marterne ere allerede hvide til Hsten." (Joh. 4, 35).

Blot eet Træk skal vi meddele af denne Tale. Grunden til, at Arbejderne er faa. En Mand svarede paa en Opfordring til at lade sin Søn studere til Præst: "Min Søn skal ikke være Ligger." Men Jesus vidste eet Naad: "Veder Hstens Herre, at han uddriver Arbejdere i sin Hst." Naar han kommer til at drive, saa vinder Betænkkelighederne.

Miss Levin sang atter en Solo, og derefter talte Pst. Lang ud fra Ordet: "Serre, jeg vil følge dig, hvor du gaar." (Luf. 9, 57). Ser ogsaa bare et Træk. Det gælder at benytte Tjeblikket. En General sagde til sine Soldater, da de skulde rykke ud imod Fjenden: "I kender Fjenden, og I kender mig." De bragte Sejren hjem, om end over Generalens blodige Vig. Der er mange Stadier, vi skal have indtaget, og Herren vil have det unge Mandskab med. Men I kender baade Fjenden og den store General, der har ofret Liv og Blod for eder. Frem i hans Navn.

Siden veflede det med korte Afkedsord fra forfættelige og Sang. Stuttelig talte Stedets Præst Pst. Kjøller, ud fra det samme Ord, som han drog frem, da han fød de besiggende velkommen, 2 Kor. 2, 14: "Men Gud være Tak, som lader os altid være Sejre i Kristus" osv.

Staaende sang vi: "Herrens Bøner ingen Sinde mødes skal for sidste Gang."

Mødet var til Ende. Gud være takket og driset for den Naade, han lod blive os til Del!